

یادداشت روز

دزدی بدون کلید!

رضا ملک‌زاده

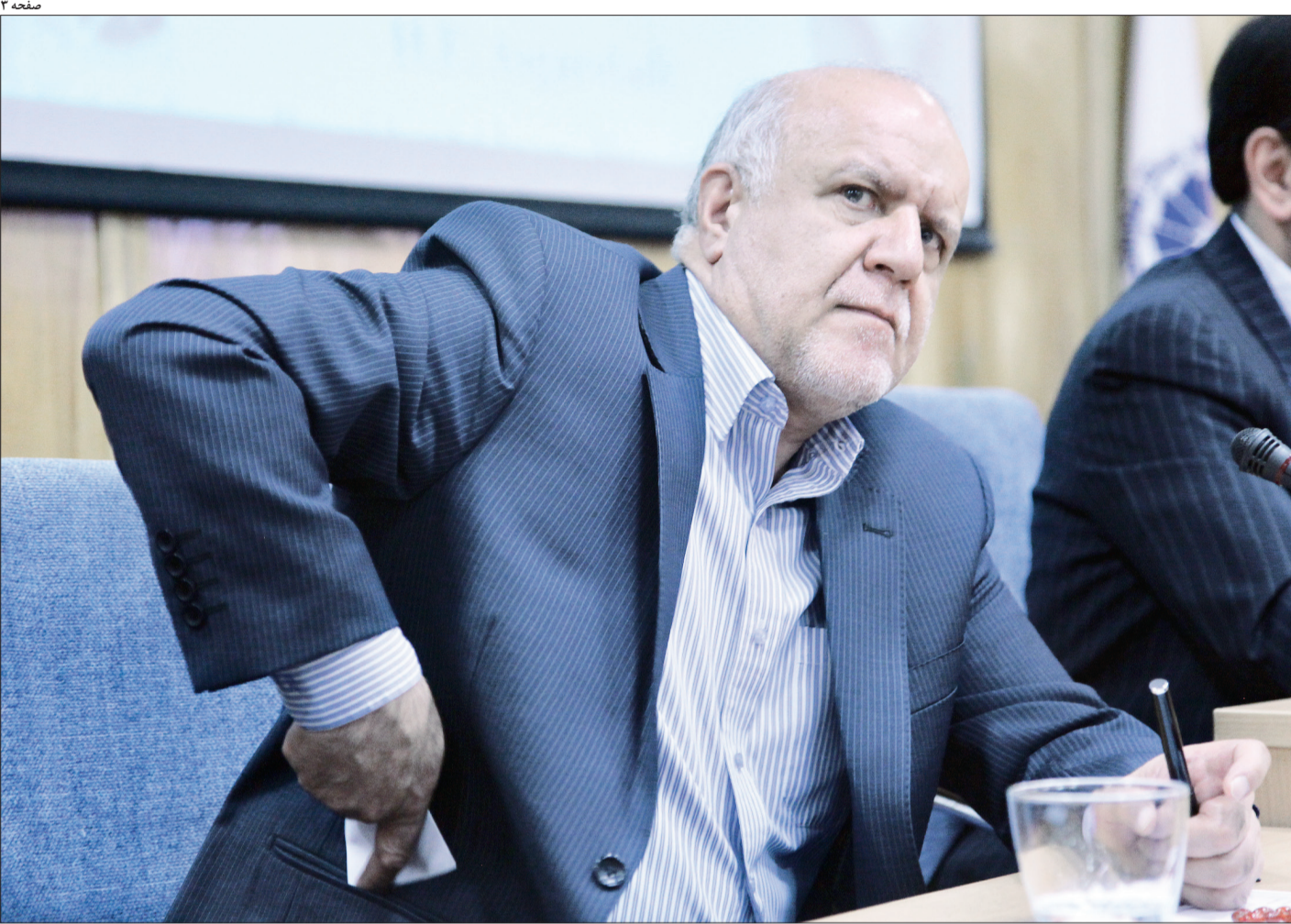
هفته گذشته بانک مرکزی کشورمان در خبری اعلام کرد: «تمام سرورهای نظام بانکی و بانک مرکزی در ایران است و هیچ ترافیک داخلی به خارج از کشور منتقل نمی‌شود».

است به صورت قطعی و حتمی به سرورهای بانک مرکزی دسترسی داشته باشند؟ سؤال را با طرح مثالی ساده‌سازی می‌کنیم: آیا دستبرد زدن به گاوصندوق یک بانک، بدون دسترسی به «کلید» ممکن است؟ طبیعتاً پاسخ سؤال مثبت است: آری!

گزارشی از سوابق تحصیلی و استخدامی ۶۰ مدیر برکنار شده نفتی

زن‌گنه بی‌سوادها را برکنار کرد؟

عکس از محمدرضا رحمانی

بیشتری خواهد داد. من فکر می‌کنم برخی دوستان تیم مذاکره‌کننده اصلاً اینطور فکر نمی‌کنند. از دید آنها آمریکا دشمن نیست بلکه یک رقیب و یک جاهایی هم شریک است.

مهدی محمدی، کارشناس مسائل هسته‌ای:

از دل مذاکرات فعلی لغو جدی تحریم در نمی‌آید

است. اما اینکه کسی فکر کند مذاکره دوجانبه با آمریکا باعث شده آنها تعدیلی در دیدگاه‌های خود به عمل بیاورند یا با حسن نیت و انعطاف بیشتری مذاکره کنند، معنایش این است که هیچ چیز درباره این مذاکرات نمی‌داند. شنیدیم در همین جلسه آخر دیدار دوجانبه در ژنو، آقای بیل برنز به طرف ایرانی گفته است ما باید سالی چند بار از تاسیسات نظامی شما بازدید کنیم. خوب این ثمره حدود یک سال نشست و برخاست فشرده با آمریکاست. تازه می‌دانید آقای برنز مثلاً فرد معتدل آمریکایی‌هاست و همیشه نقش پلیس خوب را بازی می‌کند. در واقع از یک منظر راهبردی مذاکره مستقیم با آمریکا ممکن است محاسن شکلی داشته باشد ولی به لحاظ محتوایی کار را بسیار سخت می‌کند. همان سال گذشته که آقایان بدون مجوز تماس تلفنی برقرار کردند، خوب بفرمایند ببینیم چه کمکی به محتوای مذاکرات کرد؟ وضع برائت تماس مستقیم بدون تردید بدتر شده است. تحریم‌ها بی‌محبا اعمال می‌شود و تازه ادعای آمریکایی‌ها که دوستان ما هرگز تکذیب نکردند این است که تیم ایرانی قبول دارد اینها تحریم جدید نیست. ادبیاتشان بسیار تند شده، درخواست‌هایشان به حوزه‌های نظامی هم کشیده شده، هیچ امتیاز معناداری نداده‌اند، در حوزه‌های ژئوپلیتیک و منطقه‌ای هم می‌بینید که اساساً سعی می‌کنند ایران را به رسمیت نشناسند.

ریشه اینکه نباید به آمریکا اعتماد کرد هم همین است؟ این فقط یک جنبه کوچک از مساله است. در واقع من فقط سعی کردم توضیح بدهم که تماس مستقیم با آمریکا از جنبه محتوای مذاکرات به هیچ وجه باعث نشده آنها آسان‌گیرتر شوند یا امتیازی به ما بدهند بلکه برعکس یک جاهایی آنها را رادیکال‌تر هم کرده است چرا که تصور کرده‌اند ما به این فرآیند نیاز داریم. موضوع بی‌اعتمادی موضوع گسترده‌ای است. ببینید! یک تفاوت بنیادینی هست بین برخی دوستی‌هایی که الان مذاکره می‌کنند و دیدگاه منتقدان آنها. این تفاوت هم در این است که منتقدان می‌گویند وقتی با آمریکا مذاکره می‌کنید، حتی وقتی با آمریکا توافق می‌کنید، از یاد نبرید که مذاکره با توافق با یک دشمن هستید. دشمنی که بر اساس فرمول معامله و حشمت با شما رفتار می‌کند، من عقیده دارم کل مذاکرات هسته‌ای یک معامله و حشمت است. یعنی چه؟ یعنی اینکه در این مذاکرات هیچ طرفی به طرف دیگر امتیاز نمی‌دهد مگر اینکه امتیاز ترس خود را بدهد. هر طرفی به میزانی که بترسد امتیاز خواهد داد و لاغیر. اینجا حلوا خیزان نمی‌کنند. هر طرفی که تصور کند هزینه عدم توافق برایش بیشتر است زودتر کوتاه خواهد آمد و امتیاز

موضوعات سطح بالا مذاکره کند و احتمالاً تصمیم بگیرد. مسائل دیگری هم هست که کم و بیش همین وضعیت را دارد. به همین دلیل است که فکر می‌کنم این تعبیر مناسب باشد که بگوییم یک دقیقه ۹۰ زود هنگام شکل خواهد گرفت. اگر مسائل اساسی در نیویورک حل نشود بعید است در ماه‌های آینده حل شود.

روسی جمهوری ۵+۱ یا حتی اوپا ملاقات کند؟

دربراه ملاقات روسای جمهوری ظاهراً هنوز برنامه‌ای تنظیم نشده ولی به هر حال آنها در نیویورک هستند و اگر وزرای خارجه آنها به این نتیجه برسند که یک نشست دستجمعی لازم است نمی‌توان موضوع را متغی دانست. مشخصاً درباره آمریکا من فکر می‌کنم داخل دولت آقای روحانی گرایش‌هایی به اینکه یک تماس مستقیم دیگر در سطح روسای جمهوری برقرار شود وجود دارد و فکر می‌کنند واقعا ممکن است این کار مفید باشد اما بعید می‌دانم آقای روحانی خودشان سفر روی مذاکرات هسته‌ای از جنبه دیگری است. در واقع مساله این است که به احتمال زیاد در این سفر که با یاد در نیویورک در سطح روسای جمهوری و درباره آنها تصمیم‌گیری شود مشخص و فهرست کند. یا نه هم به این علت که گرفتن نهایی هسته‌ای در مذاکرات بر عهده روسای جمهوری گذاشته خواهد شد. انطور که من فهمیدم ظرف یک ماه گذشته تلاش اصلی تیم مذاکره‌کننده این بوده که موضوعاتی را که باید در نیویورک در سطح روسای جمهوری و درباره آنها تصمیم‌گیری شود مشخص و فهرست کند. این یعنی موضوعاتی وجود دارد که درباره آنها به اندازه کافی مذاکره شده و سناریوهای روشن است ولی تیم‌های مذاکره‌کننده نتوانسته‌اند درباره آنها تصمیم‌گیری کنند. این سفر از این جهت اهمیت دارد که من فکر می‌کنم تاثیر بسیار زیاد و تعیین‌کننده‌ای روی نحوه تعیین تکلیف این قبیل مسائل خواهد گذاشت.

عده‌ای از اصلاح‌طلبان در داخل طوری حرف می‌زنند که گویی فقط یک تماس سطح بالا بین روسای جمهوری است که گمره مذاکرات را به باز می‌کند. در واقع عقیده اینها این است که تا حالا هم لگوموتیوی که کل مذاکرات را به دنبال خود کشیده و جلو برده این بوده که تیم ایرانی مجوز تماس بدون محدودیت تا سطح وزرا یا آمریکایی‌ها را داشته است. حالا هم آنچه می‌تواند تمام‌کننده کار باشد یک تماس در سطح روسای جمهوری است.

خوب! این فقط یک سوءتفاهم است. اساساً جریان اصلاح‌طلب علاقه بیمارگونه‌ای به بزرگمایی محاسن ارتباط دوجانبه با آمریکا دارد. صرف تماس هیچ معجزه‌ای نمی‌کند. باید چیزی برای مذاکره و بدبستان و زمینه‌ای برای تفاهم وجود داشته باشد. آنچه تا امروز این مذاکرات را پیش برده نیاز متقابل دوطرفی به حفظ فرآیند مذاکراتی و امکانپذیر بودن حصول توافق نهایی بوده است. حد اکثر این است که این تماس‌ها دیدگاه‌های دوطرفی را برای یکدیگر روشن‌تر کرده و در مواردی به مذاکرات سرعت داده می‌کنند.

دیپلماسی

در آستانه سفر رئیس‌جمهور به نیویورک و همچنین با توجه به مسائل مطرح پیرامون توافق نهایی هسته‌ای و مذاکرات جاری میان ایران و ۵+۱ در گفت‌وگو با مهدی محمدی، تحلیلگر و کارشناس مسائل هسته‌ای آخرین تحولات و احتمالات پیش‌روی مذاکرات را بررسی کردیم که در ادامه می‌خوانید.

هفته گذشته گزارش‌هایی منتشر شد مبنی بر اینکه ممکن است توافق نهایی هسته‌ای در نیویورک و در جریان سفر آقای رئیس‌جمهور حاصل شود. شما چه فکر می‌کنید این احتمال جدی باشد؟

مسئله توافق نهایی در نیویورک حاصل نخواهد شد. اساساً اهمیت این سفر به این نیست که در آن توافق نهایی حاصل می‌شود. توافق نهایی به معنای رسیدن به متنی که برای ۲ طرف قابل امضا باشد نیازمند مذاکره مفصل درباره جزئیات و بعد مکتوب کردن توافقات به شکل کاملاً ریز است که طبعاً نیاز به مذاکره زیادی دارد. این کار مذاکره‌کنندگان است نه روسای جمهوری. بنابراین اینکه کسی تصور کند در نیویورک چیزی امضا می‌شود حتماً اشتباه است اما من عقیده دارم تاثیر این سفر روی مذاکرات هسته‌ای از جنبه دیگری است. در واقع مساله این است که به احتمال زیاد در این سفر که با یاد در نیویورک در سطح روسای جمهوری و درباره آنها تصمیم‌گیری شود مشخص و فهرست کند. یا نه هم به این علت که گرفتن نهایی هسته‌ای در مذاکرات بر عهده روسای جمهوری گذاشته خواهد شد. انطور که من فهمیدم ظرف یک ماه گذشته تلاش اصلی تیم مذاکره‌کننده این بوده که موضوعاتی را که باید در نیویورک در سطح روسای جمهوری و درباره آنها تصمیم‌گیری شود مشخص و فهرست کند. این یعنی موضوعاتی وجود دارد که درباره آنها به اندازه کافی مذاکره شده و سناریوهای روشن است ولی تیم‌های مذاکره‌کننده نتوانسته‌اند درباره آنها تصمیم‌گیری کنند. این سفر از این جهت اهمیت دارد که من فکر می‌کنم تاثیر بسیار زیاد و تعیین‌کننده‌ای روی نحوه تعیین تکلیف این قبیل مسائل خواهد گذاشت.

می‌توانید مثالی از این دست مسائل بزنید. مثلاً طول گام نهایی. می‌دانید آمریکایی‌ها خواهان این هستند که طول گام نهایی دو رقیمی یعنی حداقل ۱۰ سال باشد اما طرف ایرانی زمانی حدود ۸ سال را پیشنهاد داده است. این ۸ سال در واقع زمانی است که طی آن قرارداد تأمین سوخت بوشهر از سوی روس‌ها منقضی خواهد شد و یک نیاز عملی ۱۹۰ هزار سوئی به غنی‌سازی در ایران شکل خواهد گرفت. این فکر می‌کنم جزو موضوعاتی است که به مرحله تصمیم رسیده و باید در سطح بالا حل شود. یک نمونه دیگر تعداد ماشین‌هایی است که ایران می‌تواند در طول گام نهایی حفظ کند. در این باره هم هنوز یک اختلاف ۲-۳ هزار تایی بین طرفین وجود دارد که بالاخره باید درباره آن تصمیم بگیرند. فکر می‌کنم آقای روحانی به نیویورک می‌رود تا در این باره

تیرهای روز

رئیس‌جمهور یمن دستور سرکوب معترضان مسالمت‌جو را صادر کرد

نبرد مسلحانه در صنعا

کشتار ۷۰ انقلابی به دست ارتش و تکفیری‌ها

قائم‌مقام وزیر راه و شهرسازی:

مسکن مهر نبود وضع بدتر بود

قائم‌مقام وزیر راه و شهرسازی از افتتاح ۷۰۰ هزار واحد مسکن مهر تا پایان امسال در سطح کشور خبر داد. احمد صغری مهرآبادی در گفت‌وگو با تسنیم اظهار داشت: تا پایان سال ۷۰۰ هزار واحد مسکن مهر در سطح کشور فروش اقساطی شده و افتتاح می‌شود. وی درباره کیفیت مسکن‌های مهر نیز گفت: نظام مهندسی ساختمان وظیفه...

اسکاتلند شجاع دل نبود

رای ناکافی ۴۵ درصدی طرفداران استقلال

خبر

مذاکرات نتوانست اما شکایت حقوقی جواب داد لغو تحریم بانک مرکزی ایران با حکم دادگاه اروپا

شعبه بدوی دادگاه اتحادیه اروپایی در حکمی اعلام کرد تصمیم سال ۲۰۱۲ شورای اروپا برای تحریم و مسدود کردن دارایی‌های بانک مرکزی ایران باید لغو شود. به گزارش بی‌بی‌سی، دادگاه اتحادیه اروپایی در حکمی اعلام کرد تصمیم سال ۲۰۱۲ شورای اروپا برای تحریم و مسدود کردن دارایی‌های بانک مرکزی ایران باید لغو شود. این حکم که توسط شعبه بدوی دادگاه صادر شده به معنی لغو فوری تحریم بانک مرکزی ایران توسط اتحادیه اروپا نیست و قابل تجدیدنظرخواهی است. ژانویه ۲۰۱۲ اتحادیه اروپا تصمیم گرفت به بهانه «گرانی از ابعاد نظامی احتمالی برنامه هسته‌ای ایران» خرید نفت از ایران را قطع کند و بانک مرکزی ایران را مورد تحریم قرار دهد. تحریم‌های اتحادیه اروپا به دنبال رشتن‌های از قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل وضع شد که محدودیت‌هایی را علیه تعدادی از نهادهای و اتباع ایران اعمال می‌کرد. شورای اروپا در آن مقطع اعلام کرد یکی از دلایل تحریم بانک مرکزی ایران کمک این نهاد مالی به دوزخن تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران بوده است. دادگاه اتحادیه اروپا می‌گوید شورای اروپا برای این ادعای خود هیچ دلیل و مدرکی ارائه نکرده، به هیچ نقل و انتقال مشخصی اشاره نکرده و از این راه روسای جمهوری باید لغو شود. بی‌بی‌سی می‌گوید، هر حکم لغوی که علیه تحریم‌ها صادر شده، راه را برای احکام بعدی هموارتر کرده و حالا مبنای حقوقی بیشتر تحریم‌های اتحادیه اروپا در حوزه‌های بانکی و مستثنی‌های زیر سوال رفته است. هرچند اتحادیه با دلایل تازه دوباره نهادها را در فهرست تحریم قرار داده ولی اگر نهایتاً شواهدی ارائه ندهد، احتمالاً روزی مجبور به پرداخت غرامت‌های کلان بابت ضرر و زیان نهادهای تحریمی خواهد شد. کمی بعد از اجرائی شدن تصمیم اروپا برای تحریم بانک مرکزی ایران، اتحادیه جهانی انتقالات بین‌بانکی (سوئیفت) نیز ارائه خدمات به بانک‌های تحریم‌شده ایرانی را متوقف کرد. پیش از آن آمریکا نیز با تحریم‌های مشابهی نظام بانکی ایران را هدف گرفته بود. شماری از بانک‌ها و شرکت‌های ایرانی در سال‌های اخیر تالش کرده‌اند یا پیگیری قضایی، تحریم‌ها وضع‌شده علیه خود را لغو کنند و دادگاه‌های اروپایی در مواردی رای به لغو تحریم‌ها داده‌اند. در جمله در دو مورد دادگاه حکم داده که تحریم بانک‌های ملت و صادرات لغو شود. لذا در عمل آنچه پایه تحریم‌ها را درست کرده مذاکرات نبوده بلکه پیگیری‌های حقوقی شرکت‌ها و بانک‌ها در عرصه بین‌الملل بوده که در موارد قابل توجهی رای به نقی طرف ایرانی داده شده است. «وطن امروز» پیش از این هم در یادداشتی گفته بود: اروپا نیازمند شناسایی بازارهای قدیمی چون ایران است. پس حتی اگر توافقی همه‌جانبه با ایران صورت نگیرد عملاً برای دادگاه‌های منطقه‌ای اروپایی، تحریم‌ها بزودی شکسته خواهد شد. ردیابی سلسله احکام صادر شده در دادگاه‌های اروپایی به نفع ایرانیان کار مشکلی نیست و به قول کنگره آمریکا با ادامه وضع فعلی «حفظ چارچوب تحریم‌ها علیه ایران، کار ساده‌ای نخواهد بود».

تیم مذاکره‌کننده